Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj:40116/17-042-935/15
Podgorica, 20 septembar 2017. godine

IZVJEŠAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA SOCIJALDEMOKRATA CRNE GORE ZA 2016. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, septembar 2017. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 4
II OPŠTI PODACI 7
1. PRAVNI OSNOV 7
2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI 7
3. FINANSIRANJE PARTIJE 8
3.1. FINANSIRANJE IZ BUDŽETSKIH SREDSTAVA 8
3.2. FINANSIRANJE IZ PRIVATNIH IZVORA 8
4. VRSTA REVIZIJE 8
5. PREDMET REVIZIJE 8
6. METODE REVIZIJE 8
8. PLANIRANI SEGMENTI REVIZIJE 9
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 9
9. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA 9
10. FINANSIJSKI PLAN I PROGRAM RADA PARTIJE 9
11. POSLOVNE KNJIGE 10
12. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 11
12.1. BILANS STANJA 11
12.1.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE 11
12.1.2. Potraživanja 12
12.1.3. Novčana sredstva na žiro računima 12
12.1.6. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 12
12.1.8. OBAVEZE 13
12.2. BILANS USPJEHA 13
12.2.1. Prihodi 13
12.2.1.1. Prihodi iz budžeta CG 14
12.2.1.2. Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave 14
12.2.1.3. Prihodi od članarina 14
12.2.1.4. Prihodi od priloga 15
12.2.2. Rashodi 15
Troškovi materijala (konto 511 i 512) 16
Troškovi goriva i energije (konto 513) 17
Naknade opunomoćenim predstavnicima (konto 520) 17
Troškovi ugovorenih naknada (konto 522) 17

Troškovi zakupa poslovnih prostora (konto 527 i 533)..... 18
Troškovi fiksne i mobilne telefonije (konto 531)..... 18
Troškovi neproizvodnih usluga (konto 532)..... 19
Troškovi reklame i propagande (konto 535)..... 19
Ostali troškovi (konto 539)..... 19
Troškovi amortizacije (konto 540)..... 19
Troškovi ostalih usluge (konto 550)..... 19
Troškovi reprezentacije (konto 551)..... 20
Troškovi platnog prometa (konto 553)..... 20
Troškovi administrativnih taksi i prireza (konto 555)..... 20

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj br 40116/17-042-935 od 18.05.2017. godine izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 514/V od 14.09.2017. godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 04-185/17 od 08.09.2017. godine), nadležni Kolegijum u sastavu član Senata Nikola Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i član Senata Zoran Jelić, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 20.09.2017. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj.

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da je subjekt revizije finansijske i druge radnje uskladio u svim bitno materijalnim aspektima sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju, osim navedeno pod tačkom 10. - Finansijski plan i program rada partije i tačkom 12.2.2. Rashodi – Troškovi goriva i energije, pa u skladu sa tim nadležni kolegijum izražava **uslovno mišljenje**.

Sledeće nepravilnosti su uticale na izražavanje mišljenja:

1. Partija je planirala prihode i rashode za 2016. godinu u iznosu od po 345.500,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2016. godini ostvarila prihode u iznosu od 207.994,00€ što je za 137.506,00€ manje od planiranih prihoda, a rashode u iznosu od 336.185,00€ što je za 9.315,00€ manje od planiranih rashoda. Prezentirani podaci ukazuju na neralno planiranje naročito prihoda.

- **Subjekt revizije treba da realnije planira prihode i rashode, a u slučaju ostvarivanja prihoda i rashoda u većem iznosu DRI preporučuje da isti izvrši korekciju Finansijskog plana.**

2. Partija je donijela Program rada za 2016. godinu shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, ali istim nije definisala aktivnosti Partije koje će realizovati u 2016. godini, već osnovni program rada, koji je Partija donijela prilikom osnivanja.

- **Subjekt revizije Programom rada treba da definiše aktivnosti koje planira realizovati u godini za koju donosi Program.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Partija nije adekvatno dokumentovala troškove goriva u iznosu od 2.135,53€ jer nije obezbijedila račune za navedene troškove već je iste evidentirala na osnovu analitičke kartice Jugopetrola o potrošnji goriva Partije.

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom dokumentacijom shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

4. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (ugovore o zakupu, ugovore o djelu, ulazne fakture i sl.) utvrđeno je da ista ne sadrži arhivski broj kao ni datum zavođenja istih.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti izlaznih i ulaznih akata da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja istih.**

Član Senata,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG" br. 52/14,76/15 i 83/16);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije DRI br. 06-23/16 od 14.12.2016. godine i izmjenama Godišnjeg plana br. 06-26/17 od 14.marta 2017. godine
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije 40116/17-042-935 od 18.05.2017. godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI)

2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI

Socijaldemokrate Crne Gore su upisane u Registar političkih partija 30.11.2015. godine (Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova br. 05-UPI-005/15-4765/10).

Partija je samostalna demokratska politička organizacija slobodnih i ravnopravnih članova.

Organi Partije su:

1) Kongres;
2) Glavni odbor;
3) Predsjednik;
4) Potpredsjednici;
5) Predsjedništvo;
6) Statutarna komisija;
7) Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Partije. Kongres Partije se održava najmanje jednom u četiri godine, po pravilu, nakon održanih parlamentarnih izbora.

Predsjednik Partije između ostalog predstavlja i zastupa Partiju, obezbeđuje jedinstveno i cjelovito funkcionisanje Partije, Predsjednik Partije je za svoj rad odgovoran Kongresu, a između dva Kongresa Glavnom odboru.
Nadzorni odbor kontroliše finansijsko poslovanje Partije. Poslovni direktor je odgovoran za materijalno-finansijsko poslovanje Partije.

3. FINANSIRANJE PARTIJE

Partija se finansira iz sledećih izvora: budžeta Crne Gore; budžeta Glavnog grada; opštinskih budžeta; članarine i drugih izvora u skladu sa zakonom i ovim statutom.

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Za redovan rad Partije u 2016. godini iz budžeta CG opredijeljena su sredstva u iznosu od 94.678,00€, a iz budžeta lokalnih samouprava istoj su opredijeljena sredstva u iznosu od 20.452,00€.

3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je u 2016. godini finansirana i iz privatnih izvora u iznosu 92.864,31€ (od članarina u iznosu od 30.796,81€ i prihoda od priloga u iznosu od 62.067,50€).

4. VRSTA REVIZIJE

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

5. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu.

6. METODE REVIZIJE

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je indentifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od **5.042,78€** (1,50% od rashoda Partije koji iznose 336.185,00€).

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom, analizirao finansijske izvještaje i ostalu pribavljenu dokumentaciju subjekta revizije. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

8. PLANIRANI SEGMENTI REVIZIJE

Revizijom su obuhvaćeni sledeći segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima, potraživanja i obaveze).

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

9. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA

Partija je članom 46 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja vrši Nadzorni odbor. Poslovni direktor je shodno članu 52 Statuta, odgovoran za materijalno – finansijsko poslovanje Partije.
Poslovni direktor sprovodi kontrolu u dijelu ovjeravanja dokumentacije, plaćanja izdataka i sprovođenje drugih aktivnosti.

Subjekt revizije je donio sledeća opšta i posebna akta: Statut, Program rada i Finansijski plan za 2016. godinu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, poslova i zadataka u Generalnom sekretarijatu (28.12.2016.), Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju, mobilnih i fiksnih telefona, kao i Odluke: o usvajanju Plana prihoda i rashoda za 2016. godinu, o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu br. 394/I od 31.03.2016. godine, o usvajanju Godišnjeg popisa imovine i obaveza broj 389-1/IV od 23.03.2017, Odluku o visini članarine za 2016. godinu br. 46/2, o potrošnji goriva u službene svrhe i Odluku o visini nadoknade putnih troškova i dnevnica članova partijskih organa. Na osnovu prezentiranog, konstatuje se da je Partija na zadovoljavajući način uspostavila sistem unutrašnje kontrole.

10. FINANSIJSKI PLAN I PROGRAM RADA PARTIJE

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Finansijski plan i Program rada za 2016. godinu (br. 53/IV od 31.01.2016. godine).

Shodno prezentiranom Planu, prihodi i rashodi za 2016. godinu planirani su u iznosu od po 345.500,00€. Prihodi iz budžeta CG planirani su u iznosu od 206.000,00€, od lokalnih samouprava u iznosu od 26.500,00€, od članarina u iznosu od 63.000,00€ i donacija u iznosu od 50.000,00€. Revizijom je utvrđeno

da je Partija u 2016. godini ostvarila prihode u iznosu od 207.994,00€ što je za 137.506,00€ manje od planiranih prihoda, a rashode u iznosu od 336.185,00€ što je za 9.315,00€ više od planiranih rashoda.

- **Subjekt revizije treba da realnije planira prihode i rashode, a u slučaju ostvarivanja prihoda i rashoda u većem iznosu DRI preporučuje da isti izvrši korekciju Finansijskog plana.**

Troškovi kancelarijskog materijala planirani su u iznosu od 50.000,00€, režijski troškovi (energija, gorivo, voda i komunalije) u iznosu od 32.500,00€, troškovi službenih putovanja u iznosu od 17.000,00€, zakupa u iznosu od 30.000,00€, usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 21.000,00€, ostalih usluga prevoza (taksi, rent a car, trajekt, tunel) u iznosu od 5.000,00€, reklame i propagande u iznosu od 100.000,00€, platnog prometa u iznosu od 2.000,00€, reprezentacije u iznosu od 10.000,00€, amortizacije u iznosu od 1.000,00€, održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 2.000,00€, kupovine osnovnih sredstava u iznosu od 45.000,00€, neproizvodnih usluga (intelektualne i ostale usluge) u iznosu od 10.000,00€, dnevne štampe, časopise i stručne literature u iznosu od 2.000,00€, ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 8.000,00€ i ostali poslovni rashodi i vanredni troškovi u iznosu od 10.000,00€.

Program rada za 2016. godinu ne odnosi se na opis aktivnosti Partije koje će realizovati u 2016. godini, već je naveden njihov osnovni program rada, odnosno ciljevi i zalaganja Partije.

- **Subjekt revizije Programom rada treba da definiše aktivnosti koje planira realizovati u godini za koju donosi Program.**

11. POSLOVNE KNJIGE

Partija je dužna da shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Partija ima svojstvo pravnog lica pa shodno tome poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Partija vodi poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica. Od poslovnih knjiga obezbjeđuje Glavnu knjigu, dnevnik i pomoćne evidencije stalne imovine, blagajničkog poslovanja i obaveza.

Partija računovodstvene evidencije imovine, obaveza i troškova zasniva na obračunskoj osnovi, dok se evidentiranje prihoda iz državnog budžeta, prihoda od priloga i članarina i prihoda iz opštinskih budžeta, vrši na gotovinskoj osnovi.

12. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Partija je u obavezi da završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavlja Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Partija je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za 2016. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku i na propisanim obrascima, i to:

- Bilans stanja - na obrascu BS;
- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK i
- Statistički Aneks.

U Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju Socijaldemokrata Crne Gore za 2016. godinu iskazani su svi podaci o redovnom poslovanju i izbornim kampanjama (parlamentarni i lokalni izbori).

12.1. Bilans stanja

U Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 26.049,00€. U Aktivi je iskazana stalna imovina u iznosu od 12.279,00€ i obrtna imovina u iznosu od 13.770,00€.

U Pasivi su iskazane dugoročne obaveze (dugoročni kredit) u iznosu od 150.000,00€, kratkoročne obaveze u iznosu od 4.240,00€ i gubitak u iznosu od 128.191,00€.

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u bilansu stanja odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

12.1.1. Evidentiranje i popis imovine

Komisija za popis, imenovana Odlukom br. 315-1/IV od 30.12.2016. godine, izvršila je popis imovine (stalne i obrtne) i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i sačinila Izvještaj o popisu koji je usvojen Odlukom br. 389-1/IV od 23.03.2017. godine. Shodno prezentiranim podacima u Izvještaju o popisu i Glavnoj knjizi stalna imovina Partije po nabavnoj vrijednosti iznosi 13.288,75€, otpisanoj 1.009,41€ i sadašnjoj vrijednosti 12.279,34€.

Stalnu imovinu čini vozilo i kancelarijska i kompjuterska oprema koja je nabavljena u 2016. godini.

U izvještaju o popisu, popisna komisija je prezentirala i podatke o depozitima na računima kod poslovnih banaka, gotovini u blagajni i oboavezama sa stanjem na dan 31.12.2016. godine.

12.1.2. Potraživanja

Partija u poslovnim knjigama nema evidentiranih potraživanja od lokalnih samouparava sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, što je potvrđeno i ovjerenim i potpisanim dopisima lokalnih samouprava (Andrijevica, Kotor, Tivat i Budva).

12.1.3. Novčana sredstva na žiro računima

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su depoziti na računu za redovno poslovanje Partije na dan 31.12.2016. godine iznosili 13.745,46€. Osim računa za redovno poslovanje, Partija je shodno članu 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja otvorila i račune za potrebe izbornih kampanja.

Shodno prezentiranim izvodima depozita na izbornim računima na dan 31.12.2016. godine nije bilo.

Revizijom je utvrđeno da stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju depozita iskazanom u izvještaju o kretanju sredstava na žiro računu poslovnih banaka (bančini izvodi) na pomenute datume.

Uvidom u prezentirane bančine izvode utvrđeno je da su Partiji za finansiranje izbornih kampanja (parlamentarni i lokalni izbori) uplaćena sredstva na račune otvorene za potrebe izborenih kampanja iz Budžeta CG iznos od 22.702,73€, iz Budžeta lokalnih samouprava iznos 1.819,26€ (20% pripadajućih sredstava koja se raspodjeljuju u jednakom iznosu svim podnosiocima potvrđenih izbornih lista), sredstva od priloga fizičkih lica u iznosu od 53.747,50€ i sopstvena sredstva u iznosu od 139.000,00€ koja su prenešena sa računa za redovno poslovanje Partije. Prenos sredstava je izvršen shodno Odlukama br. IV/190 I br IV/250.

12.1.6. Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Partija blagajničko poslovanje Glavnog odbora i opštinskih odbora obavlja u okviru jedne blagajne centralizovano. Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da gotovine u blagajni na dan 01.01.2016. godine nije bilo, da je tokom 2016. godine, da je tokom 2016. godine izvršena uplata priloga od sedam fizičkih lica u ukupnom iznosu od 1.630,00€. Uplate su izvšene u iznosu od 200,00€ do 270,00€ po licu i iste su dokumentovane priznanicama na kojima je navedeno ime i prezime lica koje je izvršilo uplatu, njegov matični broj i broj lične karte, iznos koji je donirao. Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne isplaćeni troškovi ugostiteljskih usluga (sala i ketering) u iznosu od 1.606,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturom i fiskalnim računom dobavljača). Gotovina u blagajni na dan 31.12.2016. godine iznosila je 24,00€.

12.1.8. Obaveze

Partija je u Bilansu stanja i u poslovnim knjigama iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 154.241,10€ i iste se odnose na obaveze po dugoročnom kreditu u iznosu od 150.000,00€ i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 4.241,10€ i to dobavljačima u zemlji (po osnovu korišćenja fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 1.152,80€, održavanja prostora u iznosu od 1.345,20€, reprezentacije u iznosu od 761,25€, električne energije u iznosu od 601,80€, komunalnih usluga i vode u iznosu od 332,44€ i reklame u iznosu od 47,60€). Navedene obaveze odnose se na redovno poslovanje Partije.

Obaveze u iznosu od 150.000,00€ iskazane su po osnovu dugoročnog kredita podignutog kod poslovne banke shodno Ugovoru o kreditu broj 107-4544/2 od 20.09.2016 godine, za potrebe tekuće likvidnosti. Rok otplate kredita je 22 (dvadeset i dva) mjeseca odnosno do 01.10.2018. godine. Grejs period 2 mjeseca.

12.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha i poslovnim knjigama Partije prihodi su iskazani u iznosu od 207.994,00€, rashodi u iznosu od 334.404,00€ i finansijski rezultat tekuće godine (gubitak) u iznosu od 128.191,00€.

12.2.1. Prihodi

Revizijom je utvrđeno da je Partija u Glavnoj knjizi iskazala prihode u iznosu od 207.994,00€ i isti se odnose na: prihode iz budžeta CG u iznosu od 94.678,00€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 20.452,00€, prihode od članarina u iznosu od 30.797,00€ i prihode od priloga u iznosu od 62.067,00€.

Od ukupno iskazanih prihoda iznos od 86.378,81€ odnosi se na prihode za redovno poslovanje dok se iznos od 121.615,50€ odnosi na prihode za finansiranje izbornih kampanja.

Tabelarni pregled prihoda ostvarenih za redovan rad Partije i finansiranje izborne kampanje:

Redni broj	Vrsta prihoda	Redovan rad	Izbori	Ukupno
1	Prihodi iz budžeta Crne Gore	33.857,00	60.821,00	94.678,00
2	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	13.405,00	7.047,00	20.452,00
3	Prihodi od priloga	8.320,00	53.747,50	62.067,50
4	Prihodi od članarina	30.796,81	0,00	30.796,81
	UKUPNO:	**86.378,81**	**121.615,50**	**207.994,31**

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da prihodi iz budžeta CG i prihodi od lokalnih samouprava čine 55,35%, a prihodi od članarina i priloga od fizičkih lica 44,65% ukupnih prihoda.

12.2.1.1. Prihodi iz budžeta CG

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2016. godini iz budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 94.678,00€ i to za finasiranje redovnog rada Partije iznos od 28.645,00€, finansiranje izbornih kampanja iznos od 60.821,00€ i za finasiranje rada u poslaničkom klubu iznos od 5.212,00€.
Sredstva za finansiranje rada u poslaničkom klubu opredijeljena su iz budžeta Skupštine Crne Gore na osnovu Rješenja Generalnog sekretara Skupšine Crne Gore br. 00-57-2/16-41/100 od 23.12.2016. godine, a shodno članu 2 i 4 Odluke o utvrđivanju visine, načina i postupka namjenske potrošnje sredstava opredijeljenih klubovima poslanika za angažovanje sekretara i stručnih konsultanata klubova.

Partiji je za finansiranje parlamentarnih izbora održanih dana 16.10.2016. godine iz Budžeta CG uplaćen iznos od 60.820,89€ na posebni račun otvoren za finansiranje troškova izborne kampanje od kojih se iznos od 22.702,73€ odnosi na 20% pripadajućih sredstava shodno Zakonu, dok se iznos od 38.118,16€ odnosi na uplaćena sredstva po osnovu izbornog rezultata (osvojenih poslaničkih mandata).

12.2.1.2. Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Prihodi od lokalnih samouprava evidentirani su u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 20.451,90€. Od navedenih prihoda iznos od 13.405,12€ odnosi se na prihode za redovan rad Partije, dok se iznos od 7.046,78€ odnosi na prihode ostvarene za finansiranje izbornih kampanja (za lokalne izbore u Tivtu iznos od 1.983,33€, Budvi 3.096,97€, Kotoru 1.638,90€, Andrijevici 158,86€ i Gusinju 168,72€).

Prihodi od lokalnih samouprava za redovan rad Partije iskazani su po osnovu uplata od Opštine Tivat u iznosu od 13.405,12€, Opštine Kotor u iznosu od 1.981,67€, Opštine Bar u iznosu od 6.000,00€ i Opštine Andrijevica u iznosu od 369,34€.

12.2.1.3. Prihodi od članarina

Odlukom Glavnog odbora partije za 2016. godinu (br. 46/2 od 23.01.2016.) utvrđeni su kriterijumi za određivanje visine članarine. Obavezu plaćanja članarine imaju: funkcioneri partije u iznosu od 3% od ličnog primanja, članovi Partije koji pored zaposlenja vrše neku funkciju u javnom sektoru u visini od 10% ličnog primanja po osnovu vršenja funkcije, a članovi koji su u radnom odnosu obavezni su plaćati članarinu najmanje od 1,00€. Član koji je penzioner, nezaposleno lice ili student oslobođen je plaćanja članarine.

Prihodi ostvareni po osnovu naplate članarine iskazani su u iznosu od 30.796,81€. Uplate je izvršilo 152 lica u iznosu od 12,10€ do 498,72€.
Partija obezbjeđuje podatke o uplatama po uplatiocima članarina. Uvidom u evidencije o uplaćenim članarinama utvrđeno je da je uplata istih vršena u skladu sa članom 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

12.2.1.4. Prihodi od priloga

Partija je ostvarila prihode u iznosu od 62.067,50€ po osnovu uplate priloga od fizičkih lica i to za finansiranje redovnog poslovanja iznos od 8.320,00€ i za finansiranje izbornih kampanja iznos od 53.747,50€.

Partija obezbjeđuje podatke o uplatama po uplatiocima priloga. Uvidom u evidencije o uplaćenim prilozima utvrđeno je da je uplatu izvšilo 117 lica u iznosu od 25,00€ do 2.000,00€ što je u skladu sa članom 12 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

12.2.2. Rashodi

Partija je u 2016. godini ostvarila ukupne troškove u iznosu od 336.185,72€, a isti se odnose na: troškove kancelarijskog, reklamnog i potrošnog materijala u iznosu od 70.782,71€, troškove električne energije, goriva i vode u iznosu od 12.814,39€, naknade opunomoćenim predstavnicima u iznosu od 1.296,00€, naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 3.767,15€, troškove zakupnina u iznosu od 26.105,95€, troškove smještaja i ishrane na službenom putu u iznosu od 123,80€, troškove usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 12.319,52€, troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 5.095,65€, troškove reklame i propagande u iznosu od 150.579,76€, ostale poslovne rashode u iznosu od 8.947,20€, troškove amortizacije u iznosu od 1.009,41€, troškove ostalih usluga u iznosu od 28.945,75€, troškove reprezentacije u iznosu od 8.924,42€, troškove platnog prometa u iznosu od 2.725,64€, troškove administrativnih taksi i prireza u iznosu od 967,88€ i troškove kamata u iznosu od 1.780,49€.

Od ukupno iskazanih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 71.635,97€ dok se na troškove izbornih kampanja odnosi 264.549,75€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi izbornih kampanja ostvareni u skladu sa članom 13 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja**.**

Tabelarni pregled ostvarenih troškova u 2016. godini za redovno poslovanje i za izborne kampanje:

Redni broj	Konto	Vrsta troška	Troškovi za redovno poslovanje	Troškovi izbornih kampanja	Ukupni troškovi	%učešća
1	511 i 512	troškovi kancelarijskog, reklamnog i potrošnog materijala	10.992,92	59.789,79	70.782,71	21,05%
2	513	troškovi goriva i energije	1.783,52	11.030,87	12.814,39	3,81%
3	520	naknade opunomoćenim predstavnicima	0,00	1.296,00	1.296,00	0,39%
4	522	troškovi ugovora o djelu	0,00	3.767,15	3.767,15	1,12%
5	527,533	troškovi zakupa	22.056,75	4.049,20	26.105,95	7,77%
6	529	troškovi smještaja i ishrane na službenom putu	123,80	0,00	123,80	0,04%
7	531	troškovi usluga fiksne i mobilne telefonije	10.385,30	1.934,22	12.319,52	3,66%
8	532	troškovi neproizvodnih usluga	5.095,65	0,00	5.095,65	1,52%
9	535	troškovi reklame i propagande	5.180,62	145.399,14	150.579,76	44,79%
10	539	ostali poslovni rashodi i troškovi komunalnih usluga	3.926,53	5.020,67	8.947,20	2,66%
11	540	troškovi amortizacije	1.009,41	0,00	1.009,41	0,30%
12	550	troškovi ostalih usluga	46,00	28.899,75	28.945,75	8,61%
13	551	troškovi reprezentacije	7.618,00	1.306,42	8.924,42	2,65%
14	553	troskovi platnog prometa	1.289,70	1.435,94	2.725,64	0,81%
15	555	troškovi administrativnih taksi i prireza	347,28	620,60	967,88	0,29%
16	562	rashodi kamata	1.780,49	0,00	1.780,49	0,53%
UKUPNO:			**71.635,97**	**264.549,75**	**336.185,72**	**100,00%**

Shodno tabelarnom prikazu troškova najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi reklame i propagande sa 44,79%, troškovi kancelarijskog, reklamnog i potrošnog materijala sa 21,05%, troškovi ostalih usluga sa 8,61%, troškovi zakupnina sa 7,73% i sl.

Troškovi materijala (konto 511 i 512)

Troškovi iskazani u iznosu od 70.782,71€ odnose se na troškove kancelarijskog, reklamnog i potrošnog materijala. Revizijom je utvrđeno da se od navedenih troškova iznos od 10.992,92€ odnosi na troškove redovnog poslovanja, dok se iznos od 59.789,79€ odnosi na troškove izborne kampanje.

Metodom uzorka revidiran je iznos od 69.527,09€ ili 98,23 % navedenih troškova. Od revidiranih troškova iznos od 1.606,03€ odnosi se na kancelarijski materijal i sitan inventar, dok se iznos od 67.921,06€ odnosi na reklamni materijal (privesci, upaljači, hemijske olovke, notesi, kalendari, majice, plakati, lepeze, zastave i sl). Navedeni troškovi su plaćeni preko žiro računa i dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi goriva i energije (konto 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 12.814,39€ odnose se na troškove goriva u iznosu 10.999,14€, troškove električne energije u inosu od 1.668,99€ i troškove vode u iznosu od 146,26€. Od navedenih troškova iznos od 1.783,52€ odnosi se na troškove za redovno poslovanje, dok se iznos od 11.030,87€ odnosi na troškove izbornih kampanja (parlamentarni izbori).

Metodom uzorka revidiran je iznos od 12.087,34€ ili 94,33 % navedenih troškova. Revizijom je utvrđeno da su troškovi goriva u iznosu od 11.000,00€ plaćeni avansno na osnovu profakture izdate od dobavljača, a prilikom točenja goriva na benzinskim pumpama ispostavljani su pojedinačni računi za pravdanje navedenih troškova. Računima izdatim od strane benzinskih pumpi pravdani su troškovi goriva u iznosu od 8.863,61€, dok iznos od 2.135,53€ nije dokumentovan računima već su troškovi evidentirani na osnovu analitičke kartice Jugopetrola o potrošnji goriva Partije pa se konstatuje da isti nijesu adekvatno dokumentovani.

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom dokumentacijom shodno odredbama člana 19 Zakona o računovodstvu.**

Partija je odlukom utvrdila da pravo na potrošnju goriva u službene svrhe imaju: Generalni sekretar, Poslovni direktor, zaposleni u Generalnom sekretarijatu, članovi Glavnog odbora, članovi Opštinskih odbora i članovi radnih tijela Partije i da su navedena lica dužna troškove goriva pravdati fiskalnim računima.

Naknade zamjenicima opunomoćenih predstavnika (konto 520)

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala troškove u iznosu od 1.296,00€ po osnovu naknada opunomoćenim predstavnicima na biračkim mjestima. Naknade su isplaćene za 36 lica u iznosu od po 36,00€ shodno Odluci poslovnog direktora br. 72/IV od 25.04.2016. godine.

Troškovi ugovorenih naknada (konto 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 3.767,15€ odnose se na isplaćene naknade po ugovorima o djelu od kojih se na neto naknade odnosi iznos od 3.400,00€ a na poreske obaveze iznos od 367,15€. Naknade su isplaćene za dva izvršioca angažovana za izvođenje zabavno-muzičkog programa shodno zaključenim Ugovorima o djelu BR IV/241 i IV/242 od 11.10.2017. godine. Navedeni troškovi se odnose na troškove izbornih kampanja.

Troškovi zakupa poslovnih prostora (konto 527 i 533)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije na navedenim kontima u iznosu od 26.105,95€ odnose se na troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 20.326,05€ i troškove zakupa sala u iznosu od 5.776,90€. Troškovi zakupa poslovnih prostora evidentirani su shodno zaključenim ugovorima sa pravnim i fizičkim licima (mjesečne zakupnine su iznosile od 75,00€ do 400,00€), dok su troškovi zakupa sala evidentiraani shodno fakturama dobavljača. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja Partije odnosi se iznos od 22.056,95€, a na troškove izbornih kampanja iznos od 4.049,20€.

Na isplaćene naknade fizičkim licima po osnovu zakupa poslovnih prostora obračunate su i plaćene poreske obaveze.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (ugovore o zakupu, ugovore o djelu, ulazne fakture i sl.) utvrđeno je da ista ne sadrži arhivski broj kao ni datum zavođenja dokumenta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti izlaznih i ulaznih akata internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja arhiviranih predmeta.**

Troškovi službenih putovanja (konto 529)

Troškovi iskazani u iznosu od 123,80€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga (smještaj).

Navedeni trošak je dokumentovan fakturom dobavljača i odnosi se na redovno poslovanje.

Troškovi fiksne i mobilne telefonije (konto 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 12.319,52€ odnose se na troškove fiksne telefonije u iznosu od 6.554,15€, mobilne telefonije u iznosu od 3.870,37€ i troškove PTT usluga u iznosu od 1.895,00€.

Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 10.385,30€, dok se iznos od 1.934,22€ odnosi na troškove izbornih kampanja.

Pravilnikom o korišćenju mobilnih i fiksnih telefona utvrđeno je ko ostvaruje pravo na naknadu za troškove mobilnih telefona dok je Odlukom br. 93/IV od 16.08.2016. godine utvrđen limit za troškove telefona (do 150,0€), dok troškovi mobilnih telefona koje koristi Predsjednik, potpredsjednici, članovi Predsjedništva, Generalni sekretar i Poslovni direktor nijesu limitirani. Ovi troškovi pravdani su zbirnim i posebnim fakturama dobavljača.

Troškovi neproizvodnih usluga (konto 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 5.095,65€ odnose se na troškove održavanja poslovnih prostora u iznosu od 1.345,20€, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 530,17€ i troškove neproizvodnih usluga (usluge snimanja, fotografisanja web hosting fajlova i sl.), iskazani su u iznosu od 2.915,50€. Navedeni troškovi se odnose na redovno poslovanje Partije. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi reklame i propagande (konto 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 150.579,76€ odnose se na troškove medijskih usluga (politički marketing), štampe postera, zakupa bilborda, banera i reklamnog prostora i sl. Od navedenih troškova na troškove za redovno poslovanje odnosi se iznos od 5.180,62€, dok se na troškove izbornih kampanja odnosi iznos od 145.399,14€ i to: za parlamentarne izbore 133.989,33€, za lokalne izbore u Budvi 7.261,47€, Kotoru 1.680,00€, Tivtu 1.768,34€, Andrijevici 300,00€ i Gusinju 400,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani ugovorima o poslovnoj saradnji zaključenim sa medijskim kućama i fakturama dobavljača.

Ostali troškovi (konto 539)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 8.947,20€ odnose se na troškove usluga (izrada pečata, štambilja, kopiranje biračkih spiskova, čišćenje poslovnih prostora, grijanja i sl.) u iznosu od 8.549,35€. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 3.926,53€, dok se iznos od 5.020,67€ odnosi na troškove izbornih kampanja.
Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi amortizacije (konto 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.009,41€ odnose se na troškove obračunate amortizacije na osnovna sredstva Partije za 2016. godinu.

Troškovi ostalih usluge (konto 550)

Troškovi iskazani u iznosu od 28.945,75€ odnose se na troškove istraživanja javnog mjenja u iznosu od 1.500,00€, troškove tehničke realizacije i produkcije predizbornih konvencija i promocija u iznosu od 15.113,00€, troškove usluga prevoza i montaže i iznajmljivanja audio opreme u iznosu od 12.286,75€ i troškove ostalih usluga u iznosu od 46,00€. Navedeni troškovi se odnose na troškove izbornih kampanja osim iznosa od 46,00€ koji se odnose na troškove

redovnog poslovanja Partije. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi reprezentacije (konto 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partje u iznosu 8.924,42€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga i nabavku robe u maloprodaji za potrebe Glavnog odbora i opštinskih odbora i izbornih kampanja. Od navedenih troškova iznos od 7.618,00€ odnosi se na troškove redovnog poslovanja, dok se iznos od 1.306,42€ odnosi na troškove izbornih kampanja.

Navedeni troškovi isplaćivani su u skladu sa Pravilnikom o korišćenju sredstava za reprezentaciju br. 84-1/I od 14.06.2016. godine kojim je utvrđeno da se sredstva za reprezentaciju mogu koristiti prilikom održavanja sjednica Glavnog odbora i radnih tijela Partije, sastanaka sa poslovnim partnerima, proslave državnih praznika i drugih svečanosti i sl.

Metodom uzorka revidiran je iznos od 6.989,34€ ili 78,32% navedenih troškova. Od revidiranih troškova iznos od 5.383,34€ odnosi se na nabavku robe (hrana, piće i novine), dok se iznos od 1.606,00€ odnosi na troškove ugostiteljskih usluga.
Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi platnog prometa (konto 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.725,64€ odnose se na troškove bančinih provizija u zemlji i inostranstvu u iznosu od 1.705,64€, dok se iznos od 1.020,00€ odnosi na uplate društvenoj mreži facebook za sponzorisanje. Navedeni iznos je plaćen platnom karticom koju koristi poslovni direktor shodno Odluci Predsjednika Partije br. 84-4/I od 14.06.2016. godine u kojoj se navodi da poslovni direktor platnu karticu u svrhu plaćanja reprezentacije, goriva, troškova nastalih na službenom putovanju, troškova sponzorisanja aktivnosti Partije, njenih organa i istaknutih pojedinaca na društvenim mrežama kao i kupovine proizvoda čije je plaćanje jedino moguće putem platnih kartica (FB, Twitter, Instagram i td).
Od navedenih troškova iznos od 1.435,94€ odnosi se na troškove izbornih kampanja, dok se preostali iznos od 1.289,70€ odnosi na troškove redovnog poslovanja.

Troškovi administrativnih taksi i prireza (konto 555)

Troškovi evidentirani u Poslovnim knjigama Partije u iznosu od 967,88€ odnose se na troškove prireza na isplaćene naknade za zakup poslovnih prostorija u iznosu od 129,83€, prireza na isplaćene naknade shodno zaključenim ugovorima o djelu u iznosu od 35,60€, poreza na promet upotrebljavanog motornog vozila u iznosu od 217,45€ i na troškove usluge obezbjeđenja javnog reda i mira u iznosu od 585,00€.

Dio navedenih troškova u iznosu od 347,28€€ odnosi se na troškove za redovno poslovanje, dok se iznos od 620,60€ odnosi na troškove za izborne kampanje. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Troškovi kamata (konto 562)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.780,49€ odnose se na troškove kamata po osnovu podignutog dugoročnog kredita (Ugovor broj 107-4544/2 od 20.09.2016. godine).

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru

Član Senata,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević